

การติดตามทวงหนี้อย่างเป็นธรรม : ศึกษาเปรียบเทียบ
กฎหมายของสหรัฐอเมริกาและกฎหมายไทย

นางสาวปองพิทย์ สามัตถิยากร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชานิติศาสตร์
คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2550
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

FAIR DEBT COLLECTION PRACTICES : A COMPARATIVE STUDY BETWEEN
THE UNITED STATES OF AMERICA AND THAI LAWS

Miss Pongpihtaya Samuttiyagorn

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Laws Program in Laws

Faculty of Law

Chulalongkorn University

Academic Year 2007

Copyright of Chulalongkorn University

500823

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การติดตามทวงหนี้อย่างเป็นทางการ : ศึกษาเปรียบเทียบกฎหมายของ
สหรัฐอเมริกาและกฎหมายไทย

โดย

นางสาวปองพิทย์ สามัตถิยากร

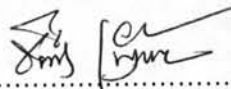
สาขาวิชา

นิติศาสตร์

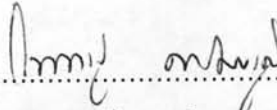
อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์สำเรียง เมฆเกรียงไกร

คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต

..... คณบดีคณะนิติศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ธิตีพันธ์์ เชื้อบุญชัย)

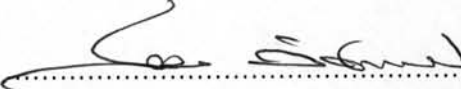
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ไพฑูรย์ คงสมบูรณ์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์สำเรียง เมฆเกรียงไกร)

..... กรรมการ
(ศาสตราจารย์วิระพงษ์ บุญโญภาส)

..... กรรมการ
(อาจารย์ไกรสร บารมีอวยชัย)

..... กรรมการ
(อาจารย์รัศมี วิศทเวทย์)

ปองพิทย์ สามัตติยากร : การติดตามทวงหนี้อย่างเป็นทางการ : ศึกษาเปรียบเทียบกฎหมายของสหรัฐอเมริกาและกฎหมายไทย. (FAIR DEBT COLLECTION PRACTICES : A COMPARATIVE STUDY BETWEEN THE UNITED STATES OF AMERICA AND THAI LAWS) อ. ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ลำเรียง เมฆเกรียงไกร , 353 หน้า.

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มุ่งศึกษาถึงกฎหมายเกี่ยวกับการติดตามทวงหนี้อย่างเป็นทางการ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง หลักเกณฑ์และสาระสำคัญของกฎหมายเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติในการติดตามทวงหนี้อย่างเป็นทางการ ค.ศ. 1978 ของสหรัฐอเมริกา รวมทั้งศึกษาถึงกฎหมายไทยที่มีผลใช้บังคับในเรื่องของการติดตามทวงหนี้ในปัจจุบัน

ผลการศึกษาพบว่ากฎหมายเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติในการติดตามทวงหนี้อย่างเป็นทางการ ค.ศ. 1978 ของสหรัฐอเมริกา ได้กำหนดหลักเกณฑ์, ข้อควรปฏิบัติ ตลอดจนข้อห้ามปฏิบัติต่างๆ ที่ใช้บังคับสำหรับผู้ประกอบธุรกิจรับจ้างติดตามทวงหนี้ที่เป็นบุคคลภายนอกไว้เป็นการเฉพาะ ในขณะที่ประเทศไทยยังไม่มีกฎหมายที่มีผลใช้บังคับกับผู้ประกอบธุรกิจรับจ้างติดตามทวงหนี้ในเรื่องวิธีการติดตามทวงหนี้จากลูกหนี้อย่างเป็นทางการไว้เป็นการเฉพาะ ทำให้ต้องใช้ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ลักษณะละเมิด, ประมวลกฎหมายอาญา, ประกาศนาคกรแห่งประเทศไทย, พระราชบัญญัติทนายความ ตลอดจนแนวปฏิบัติในการติดตามทวงหนี้ซึ่งออกโดยธนาคารแห่งประเทศไทย บังคับกับวิธีการติดตามทวงหนี้ของผู้ประกอบธุรกิจรับจ้างติดตามทวงหนี้แล้วแต่กรณี อย่างไรก็ตาม ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์และประมวลกฎหมายอาญาได้ใช้บังคับมาเป็นระยะเวลาอันยาวนานแล้ว และบทบัญญัติมีลักษณะที่ให้ความคุ้มครองเป็นการทั่วไป มิได้จำเพาะเจาะจงในเรื่องการติดตามทวงหนี้ไว้โดยเฉพาะ จึงไม่มีความทันสมัยและกลไกการบังคับใช้กฎหมายไม่เอื้อประโยชน์ต่อลูกหนี้ในฐานะที่เป็นผู้บริโภค ทำให้ไม่อาจให้ความคุ้มครองและเยียวยาลูกหนี้ที่ได้รับความเสียหายจากการติดตามทวงหนี้อย่างไม่เป็นธรรมเท่าใดนัก นอกจากนี้ประกาศนาคกรแห่งประเทศไทยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องติดตามทวงหนี้ ก็มีขอบเขตการบังคับใช้เพียงแค่ผู้ติดตามทวงหนี้ที่เป็นเจ้านั้นเท่านั้น มิได้รวมไปถึงผู้ติดตามทวงหนี้ที่เป็นบุคคลภายนอกด้วย และถึงแม้ว่าธนาคารแห่งประเทศไทยจะได้จัดทำแนวปฏิบัติในการติดตามทวงหนี้ใช้บังคับในเบื้องต้นแล้ว แต่แนวปฏิบัติดังกล่าวยังมีปัญหาเกี่ยวกับสภาพบังคับ หลักเกณฑ์ในส่วนเนื้อหาบางประการ ตลอดจนมาตรการกำหนดโทษด้วยเหตุนี้ ผู้ติดตามทวงหนี้ที่เป็นบุคคลภายนอกจึงอาจไม่ต้องรับผิดชอบได้ในบางกรณี และยังคงใช้วิธีการที่ไม่เป็นธรรมในการติดตามทวงหนี้จากลูกหนี้ได้เรื่อยๆ ทำให้ลูกหนี้ตกอยู่ในฐานะที่เสียเปรียบอย่างมาก ดังนั้นปัญหาที่เป็นข้อจำกัดทางกฎหมายดังกล่าวนี้จึงเป็นอุปสรรคที่สำคัญในการคุ้มครองสิทธิของลูกหนี้จากการใช้วิธีการติดตามทวงหนี้อย่างไม่เป็นธรรมในประเทศไทย

ผู้เขียนจึงได้เสนอแนะให้นำหลักการของกฎหมายเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติในการติดตามทวงหนี้อย่างเป็นทางการ ค.ศ. 1978 ของสหรัฐอเมริกา มาประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการออกกฎหมายเฉพาะสำหรับประเทศไทยเท่าที่เหมาะสม เพื่อให้ใช้บังคับกับวิธีการติดตามทวงหนี้โดยบุคคลภายนอกอย่างเป็นทางการในประเทศไทย ทั้งนี้ เพื่อให้กฎหมายสามารถคุ้มครองสิทธิของลูกหนี้ในฐานะที่เป็นผู้บริโภคมากยิ่งขึ้น ตลอดจนให้ความเป็นธรรมแก่ลูกหนี้ที่สุจริตได้อย่างแท้จริงด้วย

สาขาวิชา.....นิติศาสตร์..... ลายมือชื่อนิติ.....
ปีการศึกษา.....2550..... ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

4786274634 : MAJOR LAWS

KEY WORD: DEBT COLLECTION/FAIR DEBT COLLECTION/DEBT COLLECTOR

PONGPIHTAYA SAMUTTIYAGORN : FAIR DEBT COLLECTION PRACTICES :
A COMPARATIVE STUDY BETWEEN THE UNITED STATES OF AMERICA AND THAI
LAWS. THESIS ADVISOR: ASSOC. PROF. SAMRIENG MEKKRIENGKRAI , 353 pp.

This thesis intends to study about fair debt collection practice laws especially rules and main ideas of the United States of America Fair Debt Collection Practice Act of 1978 and the present applicable law regarding debt collection practice in Thailand.

The study reveals that the United States of America Fair Debt Collection Practice Act of 1978 particularly prescribes rules, guideline including prohibition governing debt collector who is a third party while there is no specific law in Thailand. Consequently, for the issue about debt collection in Thailand, it is subject to the Wrongful Acts Title in the Civil and Commercial Code, the Panel Code, the Notification of Bank of Thailand, the Lawyers Act as well as the guideline for the debt collection issued by the Bank of Thailand as the case may be. However, the provisions in the Civil and Commercial Code and the Panel Code are outdated and applied in general case only. In other words, they are not updated. Their enforcements are not able to well protect a debtor as a consumer from unfair debt collection practices. Furthermore, the Notification of Bank of Thailand concerning debt collection governs only the debt collector who is the creditor himself not the third party. Even though the Bank of Thailand publishes the guideline, such guideline has the problems regarding the enforceability, some criteria and the penalty. Hence, the third party debt collector may not be liable in some circumstances as well as can continue his/her unfair practices. Regrettably, debtor is still taken advantages on. It is undeniable that the limitation of law in Thailand is a main obstacle for protection debtor from unfair debt collection practices.

The author, therefore, suggests that it should appropriately apply the principles of laws in the United States of America Fair Debt Collection Practice Act of 1978 to the legislation in relation to the fair debt collection practice by the third party in Thailand in order to not only fully protect the right of debtor as consumer but also give fair treatment to the *bona fide* debtor.

Field of study.....Laws.....

Academic year.....2007.....

Student's signature:.....

Advisor's signature:.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี เนื่องด้วยความเมตตาของคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ทุกท่านที่ร่วมพิจารณาและกรุณาให้ความเห็นทางวิชาการที่เป็นประโยชน์ยิ่ง ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ไพฑูรย์ คงสมบุญณ์ เป็นอย่างสูงที่กรุณาสละเวลารับเป็นประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และได้ชี้แนะข้อบกพร่อง ตลอดจนให้แนวคิดในการแก้ไขประเด็นปัญหาสำคัญต่างๆ ในวิทยานิพนธ์อันมีค่ายิ่ง

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์สำเรียง เมฆเกรียงไกร เป็นอย่างสูงที่ได้จุดประกายให้ผู้เขียนศึกษาวิจัยวิทยานิพนธ์หัวข้อนี้ตั้งแต่แรกเริ่ม และกรุณาสละเวลารับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และได้กรุณาตรวจพิจารณาเนื้อหาวิทยานิพนธ์และให้คำแนะนำในการศึกษาค้นคว้าข้อมูลเพิ่มเติม ซึ่งเป็นส่วนสำคัญให้ผู้เขียนสามารถศึกษาวิจัยวิทยานิพนธ์สำเร็จ

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์วีระพงษ์ บุญญาภาส อาจารย์ไกรสร บารมีอวยชัย และอาจารย์วิศมี วิศทเวทย์ ที่กรุณาสละเวลารับเป็นกรรมการวิทยานิพนธ์ และได้กรุณาตรวจสอบ ให้คำชี้แนะ ตลอดจนข้อท้วงติงอันเป็นประโยชน์ต่อการเขียนวิทยานิพนธ์เป็นอย่างมาก อันทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ ดร.ประวิช รัตนเพียร ดร.วิชุดา รัตนเพียร และ ดร.ปานปรีย์ พหิทธานุกร ที่ตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษาเป็นอันดับแรกโดยให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนด้านการศึกษาอย่างเต็มที่ อันถือเป็นส่วนสำคัญให้ผู้เขียนมีความมั่นใจเพียรจนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ ผู้เขียนขอสำนึกพระคุณนี้ไว้อย่างมิรู้ลืม

ผู้เขียนขอขอบพระคุณ ดร.ชุมพล มุสิกานนท์ ที่ให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจสำคัญในการทำวิทยานิพนธ์จนสำเร็จ และขอขอบคุณเพื่อนๆ พี่ๆ น้องๆ ทุกคนทั้งที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย และเพื่อน พี่ น้อง ที่ผู้เขียนได้มีโอกาสทำงานร่วมกัน ซึ่งคอยสอบถาม ช่วยเหลือและเป็นกำลังใจที่ดีให้ผู้เขียนเกิดความอดทนสาหะในการทำวิทยานิพนธ์เสมอมา ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่บัณฑิตศึกษาทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกด้านการแจ้งข้อมูลและด้านเอกสารต่างๆ ด้วยอัธยาศัยไมตรีอันดี นอกจากนี้ ขอขอบคุณทุกๆ ท่านที่ไม่อาจกล่าวนามไว้ ณ ที่นี้ ได้ทั้งหมด

ผู้เขียนขอขอบคุณ นายปิยพจน์ สามัตติยากร น้องของผู้เขียนที่เป็นกำลังใจและให้ความช่วยเหลือในการค้นคว้าข้อมูลด้านเอกสารเพิ่มเติมแก่ผู้เขียน และผู้เขียนขอกราบระลึกถึงพระคุณของบิดามารดา นายมีชัย สามัตติยากร และนางปาริชาติ สามัตติยากร ผู้ให้กำเนิด เลี้ยงดู และอบรมสั่งสอนผู้เขียนด้วยความรักและความห่วงใย อีกทั้งสนับสนุนให้ผู้เขียนเป็นผู้ใฝ่รู้ด้านการศึกษา ซึ่งถือเป็นพลังผลักดันอันสำคัญที่สุดในการศึกษาวิจัยวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จนสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความเรียบร้อย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 สมมติฐานของการวิจัย.....	6
1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	7
1.4 วิธีการวิจัย.....	7
1.5 ขอบเขตของการวิจัย.....	7
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	8
2 วิธีการติดตามทวงหนี้ในประเทศไทย.....	9
2.1 ความทั่วไป.....	9
2.2 ความหมายและลักษณะของการติดตามทวงหนี้.....	10
2.3 รูปแบบของการติดตามทวงหนี้.....	14
2.3.1 การติดตามทวงหนี้โดยเจ้าหนี้.....	14
2.3.2 การติดตามทวงหนี้โดยบุคคลภายนอก.....	16
2.4 วิธีการติดตามทวงหนี้ในประเทศไทย.....	24
2.4.1 วิธีการติดตามทวงหนี้ที่เหมาะสม.....	24
2.4.2 วิธีการติดตามทวงหนี้ที่ไม่เหมาะสม.....	25
2.5 ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากวิธีการติดตามทวงหนี้อย่างไม่เป็นธรรม.....	43
2.5.1 ผลกระทบต่อตัวลูกหนี้.....	43
2.5.2 ผลกระทบต่อบุคคลอื่น.....	44
2.6 กฎหมายไทยและมาตรการที่เกี่ยวข้องกับวิธีการติดตามทวงหนี้ไม่เป็นธรรม.....	45

2.6.1	หลักสิทธิเสรีภาพของบุคคลตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย.....	45
2.6.2	กฎหมายไทยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการติดตามทวงหนี้อย่างเป็นธรรม.....	49
2.6.3	มาตรการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการติดตามทวงหนี้.....	76
2.6.3.1	มาตรการของภาครัฐ.....	76
2.6.3.2	มาตรการของภาคเอกชน.....	83
2.6.4	ข้อจำกัดของกฎหมายและข้อจำกัดของมาตรการอื่นที่เกี่ยวข้องกับวิธีการติดตามทวงหนี้อย่างเป็นธรรมในประเทศไทย.....	84
3	สาระสำคัญของกฎหมายเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติในการติดตามทวงหนี้อย่างเป็นธรรมของสหรัฐอเมริกา ค.ศ.1978 (The Fair Debt Collection Practices Act 1978).....	97
3.1	ความเป็นมา.....	97
3.2	ขอบเขตการบังคับใช้กฎหมาย.....	102
3.2.1	ขอบเขตการพิจารณาประเภทของบุคคล.....	102
3.2.1.1	เจ้าหนี้ (Creditor).....	102
3.2.1.2	ผู้ติดตามทวงหนี้ (Debt Collector).....	105
3.2.1.3	ผู้บริโภค (Consumer).....	141
3.2.2	ขอบเขตการพิจารณาประเภทของหนี้.....	143
3.2.2.1	ลักษณะของหนี้.....	143
3.2.2.2	ตัวอย่างประเภทของหนี้.....	152
3.3	หลักเกณฑ์และวิธีการในการติดตามทวงหนี้อย่างเป็นธรรม.....	165
3.3.1	ข้อควรปฏิบัติเกี่ยวกับการติดตามทวงหนี้ภายใต้กฎหมาย FDCPA.....	165
3.3.1.1	ข้อควรปฏิบัติต่อลูกหนี้.....	165
3.3.1.2	ข้อควรปฏิบัติต่อบุคคลที่สาม.....	178
3.3.2	ข้อห้ามปฏิบัติเกี่ยวกับการติดตามทวงหนี้ภายใต้กฎหมาย FDCPA.....	180
3.3.2.1	ข้อห้ามปฏิบัติเกี่ยวกับการปลอมแปลง (False) หรือการทำให้สำคัญผิดในตัวบุคคล (Misleading representative).....	180
3.3.2.2	ข้อห้ามปฏิบัติเกี่ยวกับการกระทำที่ไม่เป็นธรรม (unfair practices)....	182

3.3.2.3	ข้อห้ามปฏิบัติเกี่ยวกับการข่มขู่ (harassment) หรือดูหมิ่นเหยียดหยามหรือการกระทำที่ไม่เหมาะสม (abuse).....	183
3.3.3	ข้อพิจารณาอื่นๆ เกี่ยวกับการติดตามทวงหนี้ภายใต้กฎหมาย FDCPA.....	184
3.3.3.1	หนี้หลายราย.....	184
3.3.3.2	การฟ้องร้องดำเนินคดีโดยผู้ติดตามทวงหนี้.....	185
3.3.3.3	การตกแต่งแบบฟอร์มหรือแบบฟอร์มที่หลอกลวง.....	185
3.4	ความรับผิดชอบและการเยียวยาความเสียหาย.....	186
3.4.1	ความรับผิดชอบของเจ้าหนี้.....	186
3.4.2	ความรับผิดชอบทางแพ่งของผู้ติดตามทวงหนี้.....	189
3.5	หน่วยงานที่ทำหน้าที่บังคับใช้กฎหมาย.....	191
3.5.1	หน่วยงานหลัก.....	191
3.5.2	หน่วยงานรอง.....	195
3.6	ปัญหาและอุปสรรคในการบังคับใช้กฎหมาย FDCPA.....	196
3.6.1	ปัญหาและอุปสรรค.....	196
3.6.1.1	ข้อจำกัดของกฎหมาย.....	196
3.6.1.2	ข้อจำกัดในทางปฏิบัติ.....	208
3.6.2	แนวทางแก้ไข.....	210
4	วิเคราะห์แนวทางในการนำหลักการในกฎหมาย Fair Debt Collection Practices Act ของสหรัฐอเมริกามาใช้เป็นกฎหมายสำหรับประเทศไทย.....	212
4.1	เปรียบเทียบกฎหมายไทยที่เกี่ยวข้องกับวิธีการติดตามทวงหนี้และกฎหมาย FDCA ของสหรัฐอเมริกา.....	212
4.1.1	ขอบเขตการบังคับใช้กฎหมาย.....	212
4.1.2	การติดต่อสื่อสารกับลูกหนี้และบุคคลที่สาม.....	230
4.1.3	การแจ้งข้อมูลต่างๆ แก่ผู้บริโภคและสิทธิของผู้บริโภคในการโต้แย้งความสมบูรณ์ของหนี้.....	233
4.1.4	การยุติการติดต่อสื่อสารในการติดตามทวงหนี้.....	240
4.1.5	หลักเกณฑ์ข้อห้ามปฏิบัติ.....	243

บทที่	หน้า
4.1.6 การเยียวยาความเสียหายให้แก่ลูกหนี้และวิธีการคำนวณค่าเสียหายเชิง ลงโทษ.....	247
4.2 วิเคราะห์ความเหมาะสมและความจำเป็นในการมีกฎหมายเกี่ยวกับการติดตาม ทวงหนี้ซึ่งเป็นธรรมของประเทศไทย.....	253
4.2.1 แนวคิดและหลักการพื้นฐานของกฎหมายเกี่ยวกับวิธีการติดตามทวงหนี้ อย่างเป็นธรรม.....	253
4.2.2 แนวโน้มพัฒนาการของกฎหมาย.....	257
4.2.3 ประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎหมาย.....	261
4.2.4 ผลกระทบในการมีกฎหมายเกี่ยวกับวิธีการติดตามทวงหนี้ซึ่งเป็นธรรมใน ประเทศไทย.....	263
 5 บทสรุปและข้อเสนอแนะ.....	 267
5.1 บทสรุป.....	267
5.2 ข้อเสนอแนะ.....	278
 รายการอ้างอิง.....	 282
 ภาคผนวก.....	 287
ภาคผนวก ก. - ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย เรื่อง การกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการประกอบธุรกิจบัตรเครดิตของธนาคารพาณิชย์ ลง วันที่ 13 พฤศจิกายน 2549.....	289
- ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย เรื่อง การกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการประกอบธุรกิจบัตรเครดิตของผู้ประกอบธุรกิจบัตร เครดิต ลงวันที่ 13 พฤศจิกายน 2549.....	296
- ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย เรื่อง การกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการประกอบธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับ สำหรับธนาคารพาณิชย์ ลงวันที่ 20 กรกฎาคม 2549.....	304

- ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย เรื่อง การกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการประกอบธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับ สำหรับบริษัทเงินทุน ลงวันที่ 20 กรกฎาคม 2549.....	309
- ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย เรื่อง การกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการประกอบธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับ สำหรับผู้ประกอบการที่มีใช้สถาบันการเงิน ลงวันที่ 20 กรกฎาคม 2549.....	314
- หนังสือเวียนของธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ ธปท.ผนส. (21) ว. 1796/2550.....	320
- แนวปฏิบัติในการติดตามทวงถามหนี้ ตามหนังสือเวียนของธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ ธปท.ผนส. (21) ว. 1796/2550.....	322
ภาคผนวก ข. - THE FAIR DEBT COLLECTION PRACTICES ACT 1978.....	329
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	353